

I ORGANISASJONEN

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Gjennom minerydding, respons på humanitære kriser og nedrustningsarbeid jobber vi for vern av liv og helse. Politisk jobber vi for rettferdig fordeling av makt og ressurser. Våre aktiviteter bygger på solidaritet framfor veldedighet. Gjennom endring bidrar vi til bærekraftige og robuste samfunn verden over.

Norsk Folkehjelp er en medlemsorganisasjon med fire hovedinnsatsområder:

(a) Redningstjeneste og førstehjelp	(b) Inkluderings- og flyktningarbeid
(c) Mine- og eksplosivarbeid	(d) Utvikling og humanitært samarbeid

Arbeidet er organisert under to kjerneområder:

- Vern om liv og helse
- Rettferdig fordeling av makt og ressurser

En stor del av virksomheten i Norge er basert på medlemmenes frivillige innsats. Redningstjeneste og førstehjelp er et viktig frivillig samfunnsengasjement i den nasjonale beredskapen. Nasjonalt er Norsk Folkehjelp også engasjert i flyktning- og integreringsarbeid og i internasjonalt solidaritetsarbeid. Internasjonalt var Norsk Folkehjelp pr. 31.12.2021 engasjert i over 30 land i Europa, Midtøsten, Asia, Afrika og Latin-Amerika, og er i dag en av verdens største organisasjoner innenfor rydding av klasebomber og miner.

Medlemmer og lokallag

Ved årsskiftet hadde organisasjonen 12 108 medlemmer fordelt på 105 lag. 2199 medlemmer var under 26 år (av disse var 1783 tellende medlemmer for utmåling av støtte fra Barne- og likestillingsdepartementet). Det ble etablert eller reetablert tre nye lag i 2021: Norsk Folkehjelp Modum, Norsk Folkehjelp Hustadvika og Norsk Folkehjelp Øvre Romerike. Ingen lag ble lagt ned i 2021.

Medlemsvekst

Gjennom nasjonale og lokale aktiviteter for å øke medlemsmassen ble det vervet 1424 nye medlemmer. Korrigert for frafall av medlemmer ble det på grunn av koronapandemien og mindre aktivitet i 2021 en total nedgang i medlemsmassen på 288.

Ansvarsforsikring

Norsk Folkehjelp har tegnet ansvarsforsikring for Sentralstyret og Generalsekretær. Forsikringen dekker personlig og juridisk økonomisk ansvar i forbindelse med krav fra tredjepart.

Sentralstyrets sammensetning og arbeid

Pr. 31.12.2021 hadde Sentralstyret denne sammensetningen:

Styreleder	Amalie Hilde Tofte
1. nestleder	Liv Nesse
2. nestleder	Stine Elisabeth Antonsen

Styremedlemmer fra medlemsorganisasjonen

Styremedlem	Torulf Mikkelsen (Hammerfest)
Styremedlem	Walfred Andersson (Malm)
Styremedlem	Lene Klatten Vikan (Bergen)
Styremedlem	Øystein Valen (Strand og Forsand)
Styremedlem	Elisabeth Wickstrøm Åkredalen (Horten)
Styremedlem	Geir Nilsen (Moelv og omegn)

Kollektive medlemmer

Styremedlem	Vegard Grøslie Wennesland (Fellesforbundet)
Styremedlem	Stein Guldbrandsen (Fagforbundet)
Styremedlem	Mildrid Kvisvik (Fellesorganisasjonen)

Sentralt sanitetsutvalg	Vegard Lindbæk (Midt-Troms)
Samfunnspolitisk utvalg	Jorge Alex Dahl (Bergen, Fellesforbundet)

Solidaritetsungdom	Ammal A. Haj (Kristiania)
Sanitetsungdom	Fredrik Munkvold (Tromsø)

Ansatt	Magnhild Sofie Otnes
Ansatt	Jane Filseth Andersen

Styrets beretning 2021

Styret avholdt 5 møter i 2021, og 2 saker ble behandlet elektronisk utenom disse møtene. Kontrollkomiteen avholdt 5 møter, og det var i alt 15 møter i arbeidsutvalget, som består av styrets leder og to nestledere. Norsk Folkehjelp avholder landsmøte hvert fjerde år.

Administrasjonen

Norsk Folkehjelp har hovedkontor i Oslo. Henriette Killi Westhrin har vært ansatt som generalsekretær siden januar 2017.

Styret i Solidaritetsungdom

Leder	Ammal A. Haj (Kristiania)
1. nestleder	Amanda Hylland (Kristiania)
2. nestleder	Embla Isafold Stålesdottir (Bergen)
Styremedlem	Johanne Sletten (Bergen)
Styremedlem	Gunnar Johnsen (Bergen)
Vara til styret	Salman Chaudry (Oslo)
Vara til styret	Maria Abdallah (Sunnhordaland)
Observatør fra fagbevegelsen	Victoria de Oliveira (Fagforbundet Ung)

Sentralt Ungdomsutvalg Sanitet

Leder	Berk Bitmez (Oslo)
1. nestleder	Dina Olsen Lothe (Strand og Forsand)
2. nestleder	Tea Næss (Strand og Forsand)
Styrerepresentant	Fredrik Munkvold (Tromsø)
Utvalgsmedlem	Beate H. Liberg (Rena)
1. vara	Einar Mortensen (Ofoten)
2. vara	Bjørnar Seljeskog (Strand og Forsand)

II RESULTATET FOR 2021

Økonomiske hovedlinjer

Styret har utarbeidet årsregnskapet for 2021 med forutsetning om fortsatt drift for organisasjonen. Til grunn for denne antagelsen ligger oppdaterte resultatprognoser for 2022 samt Norsk Folkehjelps langsiktige positive strategiske prognoser for årene fremover.

Årsregnskapet omfatter den ideelle organisasjonen Norsk Folkehjelp, som er en organisasjon uten økonomisk vinning som formål. Årsregnskapet reflekterer ikke lokallagsregnskapene. Årets aktivitetsresultat er på 14,3 millioner kroner mot 31,4 millioner kroner i 2020. Anskaffede midler i 2021 var 1096 millioner kroner mot 1150 millioner kroner i 2020.

Aktivitetsresultatet på 14,3 millioner kroner blir disponert som følger: 0,8 millioner kroner til formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner, 1,68 millioner kroner til formålskapital med selvpålagte restriksjoner, og 11,9 millioner kroner til annen egenkapital. Pr. 31.12.2021 utgjør den totale formålskapitalen 273 millioner kroner, mot 258 millioner kroner i 2020. Annen egenkapital utgjorde pr. 31.12.2021 226 millioner kroner, mot 214,2 millioner kroner i 2020) noe som representerer en soliditet på rundt 28%. Vi er dermed godt rustet for å møte framtidige forpliktelser.

Finansiell risiko

De finansielle eiendelene er satt sammen for å sikre langsiktig forventet avkastning på bakgrunn av foreningens evne til å bære finansiell risiko og likviditetsbehov. Norsk Folkehjelp har fordelt sine plasseringer for å redusere porteføljens risiko, og eiendelene er fordelt på obligasjoner og bankinnskudd.

Alle plasseringene i finansporteføljen er i verdipapirfond. Renteporteføljen har lav kreditt risiko og en god spredning på utstedere og antall papirer.

Norsk Folkehjelp har god likviditet, og det er ikke besluttet å innføre tiltak som endrer likviditetsrisikoen. Det er en iboende markedsrisiko som innebærer risiko for verdiendringer på eiendeler som følge av endringer i markedsforhold - herunder endringer i verdipapirkurser, rentenivå, og valutakurser samt endringer i svingningene i disse markedene. Alle plasseringer har en langsiktige horisont og porteføljestyling av investeringene reduserer konsekvenser av denne risikoen.

Det vil alltid være risiko knyttet til framtidige inntekter, som også kan være forsterket knyttet til koronasituasjonen.

Spillmonopolet til Norsk Tipping er under press med økende konkurranse fra utenlandske spillere. Panteautomater i butikk kan møte konkurranse fra andre aktører som henting hjemme hos folk, eller andre systemer for pant.

Det er politisk risiko knyttet til offentlige tilskudd, inkludert strammere offentlige budsjetter. Det er større bevissthet og lavere budsjetter hos mange næringslivsaktører, samt økende konkurranse fra andre organisasjoner. Fastgivermarkedet kan nærme seg et metningspunkt og konkurransen er økende. Dette motvirkes ved å ha en aktiv tilnærming til våre bidragsyttere, samt ved å diversifisere inntektsgrunnlaget.

III VIRKSOMHETEN

Vi ryddet
45 328
eksplosiver.

Humanitær mine- og eksplosivrydding 2021

Miner, ueksploderte klasebomber og andre blindgjengere er en trussel mot liv og lemmer, utvikling og trygghet. Eksplosivrydding er en grunnleggende forutsetning for trygghet og utvikling.

En global pandemi til tross – vi har ingen tid å miste i arbeidet for en mindefri verden.

Under utfordrende omstendigheter har Norsk Folkehjelp beskyttet svært mange mennesker mot eksplosive våpen, og ryddet enda mer enn vi hadde forventet i 2021.

25 874 638 m²
land frigitt
frigitt gjennom
rydding

Takket være enormt dedikerte medarbeidere i 21 land kan vi vise til imponerende resultater. Vi ryddet 45 328 eksplosiver, og 25 874 638 m² land ble frigitt gjennom ryddingen. Dette tilsvarer over 3750 fotballbaner. Hver eneste landmine eller blindgjenger som ble uskadeliggjort tilsvarer minst et potensielt liv spart.

Over
75 000
fikk opplæring
i beredskap og
beskyttelse av sivile

I tillegg fikk over 75 000 mennesker opplæring i beredskap og beskyttelse av sivile, gjennom et program som søker å hjelpe sivile i byer som utsettes for bombing. Risikoen for å bli skadd eller drept blir mindre når innbyggerne får opplæring i enkel beredskap og kan ta tryggere valg for seg og sin familie. Urban krigføring fører til nye utfordringer for sivile, og for oss som ønsker å beskytte dem.

Beskyttelse av sivile mot eksplosive våpen kan altså gjøres på mange områder, og Norsk Folkehjelp har en helhetlig tilnærming til oppdraget. Arbeidet med politisk påvirkning for å hegne om våpenforbud og lage nye normer er essensielt for å sikre sivile bedre beskyttelse.

Gjennom hele året jobbet vi med politisk påvirkningsarbeid, rapportering og overvåkning av Minekonvensjonen, Klasevåpenkonvensjonen og forbudet mot atomvåpen gjennom Mine Action

Review og Nuclear Weapons Ban Monitor. Vi jobbet også særskilt med å styrke hensynet til miljøet i våre programmer, og å bedre kompetansen på likestilling og mangfold.

2021 startet med den gledelige nyheten om at forbudet mot atomvåpen trådte i kraft 22. januar. Forbudet ble en realitet etter iherdig innsats fra sivilsamfunnet og Norsk Folkehjelp bidro sterkt til dette arbeidet i mange år før et forbud var på plass. Vi jobber nå like iherdig for flere signaturer og implementering av dette viktige regelverket. Norsk Folkehjelp deltok også i ulike offisielle og uformelle digitale møter mellom statspartene i mine- og klasevåpenkonvensjonene, relatert til atomvåpen og bruk av eksplosive våpen i tettbebygde strøk. Dette arbeidet bidro også til at organisasjonen i stor grad ble synliggjort. For eksempel representerte Norsk Folkehjelps prosjektleder i Quang Tri provinsen i Vietnam, Nguyen Thi Dieu Linh, organisasjonen på møtet i FNs sikkerhetsråd 8. april 2021. Linh var invitert til å bidra med sin innsikt i debatten *Mineinnsats og bærekraftig fred: Sterkere partnerskap for bedre leveranse*. Vi er veldig stolte over Linhs innsats i Sikkerhetsrådet.

Gjennom hele året var det en høyt prioritert oppgave å beskytte og best mulig sørge for gode forhold for våre ansatte i programmene. Sikkerhet har alltid høyeste prioritet. Allikevel ble vi igjen minnet på hvor farlig arbeidet med minerydding er, da en av våre kollegaer omkom i en ulykke i Irak under rydding av miner lagt ut av IS.

Vi stengte programmet vårt på Salomonøyene i 2021.

Utvikling og humanitært samarbeid

Ettervirkningene av pandemien påvirker alle våre programland. Mange steder forsterkes dette av økonomiske og politiske kriser og væpna konflikter som skaper en veldig uforutsigbar situasjon, som krig i Palestina, økonomisk kollaps i Libanon og kupp i Myanmar. I flere land har pandemien bidratt til å forverre den utsatte situasjonen for sosiale ledere og organisasjoner. Norsk Folkehjelp har vært tydelige på at pandemien også er en ulikhetskrise, og kampen og innsatsen for en mer rettferdig verden er viktigere enn noen gang.

Utvikling og humanitært samarbeid fortsatte veksten i 2021, med en økning på 10 millioner fra 2020. Programomsetningen var over 454 millioner kroner, med bidrag fra sju internasjonale institusjonelle givere i tillegg til fagforbund, bedrifter og innsamlede midler.

Folkelig organisering og mobilisering

I 2021 samarbeidet Norsk Folkehjelp med 250 sivilsamfunnspartnere i 19 land. Vi støtter marginaliserte grupper slik at de kan organisere seg og utfordre urettferdig fordeling av makt og ressurser i sine samfunn.

Med koronapandemien som bakteppe har en del av våre programland løftet restriksjoner og åpnet grensene i 2021, men mange strever fortsatt med høye smitterater og dødstall. Vaksinasjonsraten er fortsatt ekstremt lav mange steder, og bidrar til å opprettholde og øke ulikhet både internt i og mellom land.

I Myanmar gjennomførte sivilsamfunnet protester og streiker i etterkant av kuppet i februar, noe som førte til at juntaen fikk problemer med å få landet til å fungere administrativt og økonomisk. Våre partnere er ekstremt utsatt etter kuppet, men har klart å tilpasse arbeidet til den nye situasjonen og forsetter å støtte et aktivt sivilsamfunn. I Colombia ble vårens nasjonale streik møtt med vold fra politiet, drap og forsvinninger. Norsk Folkehjelp støtter partneres mobilisering for å bedre livsvilkårene til urfolk, afrocolombianere og bønder i tråd med fredsavtalen, og har løftet deres krav om forbedring i den kritiske sikkerhetssituasjonen internasjonalt.

I Ecuador bisto en av våre partnere arbeidere med opplæring i arbeidsrett og organisering. Arbeiderne jobbet på internasjonalt eide plantasjer under slaveliknende forhold. Høsten 2021 vant de 123 arbeiderne som gikk til retten fram med sine krav om kompensasjon.

Norsk Folkehjelp har også fortsatt å argumentere for en mer rettferdig fordeling av vaksiner globalt. Vi har sammen med andre organisasjoner spilt en aktiv rolle i å presse norske myndigheter og internasjonale aktører til å lette på patentrettigheter og åpne for produksjon av vaksiner også i fattigere deler av verden.

Våren 2021 ga vi ut en rapport i samarbeid med Agenda, som tok for seg hvordan pandemien har bidratt til å forsterke ulikheten i verden. Rapporten kom med en rekke anbefalinger om hvordan bistandspolitikken burde innrettes for å redusere ulikhet, og fikk mye oppmerksomhet både i media og i etterfølgende debatter.

Humanitær respons

I humanitære kriser jobber Norsk Folkehjelp sammen med lokale aktører for at de skal få en større rolle og innflytelse på humanitære responser. Over 270 000 mennesker i Libanon, Sør-Sudan, Palestina, Syria og Mosambik fikk i 2021 humanitær støtte fra Norsk Folkehjelp til å bedre sin matsikkerhet i 2022.

Året var krevende for Norsk Folkehjelps humanitære programmer. Ansatte og partnere har måttet håndtere effektene av koronapandemien i tillegg til usikkerhet og ødeleggelser forårsaket av pågående konflikter,

Over
270 000
mennesker i Libanon,
Sør-Sudan, Palestina,
Syria og Mosambik fikk
støtte fra Norsk Folkehjelp
il å bedre sin
matsikkerhet i 2022.

økonomisk kollaps, naturkatastrofer og klimaendringer. Norsk Folkehjelp har fortsatt å prioritere arbeid i langvarige kriser i land som Libanon, Syria, Palestina, Irak og Sør-Sudan.

Nytt i 2021 var åpningen av et humanitært program i Mosambik i samarbeid med partnere vi kjenner fra vårt langsiktige NORAD-arbeid. Responsen ble godkjent som en del av den strategiske partnerskapsavtalen med Utenriksdepartementet, og omfattet støtte til å redusere seksuell og kjønnsbasert vold, og styrke matsikkerheten til mennesker drevet på flukt fra vold og politisk og økonomisk uro i Cabo Delgado-provinsen.

I Sør-Sudan ble over én million mennesker rammet av den verste flommen på 60 år. Norsk Folkehjelp trappet opp støtten til dem som var rammet av flom og sult, med utdeling av mat til mennesker med behov for livreddende støtte.

I Syria har våre partnere tilpasset arbeidet for å styrke folks matsikkerhet og levekår under pandemien, med bruk av munnbind, kohort-rotasjoner og mobile team. Dette gjorde det mulig å fortsette det humanitære arbeidet under krevende forhold og fortsatt nå målene vi hadde satt oss for 2021.

Som organisasjon har Norsk Folkehjelp samarbeidet med aktører som the International Council of Voluntary Agencies (ICVA) og Charter 4 Change for å presse institusjonelle givere og andre til å leve opp til lokaliseringsforpliktelsene under Grand Bargain-avtalen som ble inngått for over fem år siden.

20
partnere i Zimbabwe
har fått opplæring i
IT-sikkerhet

ARBEID I NORGE

Organisasjonsseksjonen

Seksjon for organisasjonsutvikling jobber direkte mot alle aktiviteter i Norsk Folkehjelp som berører medlemmer og lokale lag. Ambisjonene i 2021 var i stor grad knyttet til vedtak som ble fattet på landsmøtet i august 2019. Koronapandemien som inntraff i mars 2020 har imidlertid preget store deler av det nasjonale arbeidet også i 2021 – og resultatene gjennom året.

Enklere frivillighet

Koronapandemien preget medlemsorganisasjonen og aktivitetene våre i 2021. Samtidig gjorde denne situasjonen det lettere å etablere en digital møtekultur på tvers av geografiske skillelinjer for medlemmer og arbeidet med å forenkle systemene for frivillige skjøt fart. 2021 ble brukt til å etablere Microsoft Teams som verktøy for møter, dokumentlagring og samhandling i lagene.

Det ble forberedt innfasing av Vipps for betaling av medlemskontingent, og arbeid med ny medlemsportal ble påbegynt. Det ble bygget en ny ressursside for medlemmer hvor de kan finne hjelp og informasjon for håndtering av vanskelige saker, hvordan varsle, og hvordan forebygge seksuell trakassering, vold, overgrep og rasisme.

Under gjenåpningshelgen etter korona ble det samlet 121 deltakere til fysisk lederkonferanse hvor lokallagsledere og andre tillitsvalgte fikk skoleing i temaer som trygg organisasjon, rekruttering og vervekultur.

Førstehjelp og redningstjeneste

Antall aksjoner har de siste årene ligget på over 400, og dette gjelder også for 2021. Dette er en betydelig økning sett i et lengre perspektiv, og både innad i Norsk Folkehjelp og gjennom paraplyorganisasjonen *Frivillige Organisasjoners Redningsfaglige Forum* (FORF), FORF jobber vi for å møte det økende behovet. Økningen i antall aksjoner krever mer av både frivillige, utstyr og kunnskap.

2021 var et år som fortsatt var preget av betydelig koronainnsats, blant annet i forbindelse med massevaksinasjon. Mange av våre frivillige bidro betydelig i sine kommuner for at vaksineringsen skulle utføres så effektivt som mulig. Ut over dette, var året preget av store kontraster. 22. juli markerte vi at det var gått ti år siden terrorangrepet på Utøya og regjeringskvartalet hvor én av våre mannskaper ble drept. Senere på året ble 50-årsjubileet til den norske redningstjenesten markert i Bodø, med både kronprinsen og justisministeren til stede.

Over
400
aksjoner

2000
frivillige
mannskaper

Året var også preget av et etterslep i rekruttering og utdanning av nye mannskaper, som en følge av koronarestriksjoner. Det er lagt ned en betydelig innsats for å ta igjen dette etterslepet. Samtidig ser vi at redningstjenesten er en attraktiv og aktuell hobby, særlig på steder som har opplevd alvorlige kriser. I Hustadvika og Øvre Romerike har vi fått nye lokallag, startet av frivillige som har gått sammen og organisert seg i etterkant av henholdsvis Viking Sky-hendelsen og skredet i Gjerdrum. Dette viser hvor viktig lokal beredskap og trygghet er i våre lokalsamfunn.

Norsk Folkehjelp Sanitetsungdom

2021 ble i likhet med 2020 preget av korona og restriksjoner. Norsk Folkehjelp Sanitetsungdom klarte allikevel å avholde en digital fagkonferanse i april med ca. 50 deltakere. Etter mye jobbing fikk de også arrangert sommercamp i Lysebotn, med 18 deltakere fra hele landet. Norsk Folkehjelp Sanitetsungdom har også vedtatt å ha mer fokus på kursing, og har fått på plass egen uniform til ungdommene. De fikk i tillegg gjennomført en utvekslingsstur til Island. 15 ungdommer besøkte ulike redningsgrupper for å se hvordan de jobber med sin ungdom.

Samfunnspolitikk

Koronapandemien har utfordret aktivitetene, men Norsk Folkehjelp er en beredskapsorganisasjon og god på å omstille seg i krisesituasjoner. Da pandemien kom, var lagene raske til å tilpasse seg situasjonen og sikre at det kunne gjennomføres «koronavennlige» aktiviteter. Det er en god erfaring å ha med seg. Erfaringene fra pandemien med tanke på økt digital kompetanse er blitt videreført inn i arbeidet i 2021. Årets samfunnspolitiske fagkonferanse ble gjennomført digitalt med rekordstor deltakelse av 120 medlemmer.

I løpet av året deltok mer enn 550 mennesker i Folkevenn-aktiviteter arrangert av lokale lag. Lokallagene har tilrettelagt for og organisert lavterskelt møteplasser og sosiale aktiviteter for innvandrere. Folkevennaktivitetene gjennomført i 2021 bidro til fellesskap og tilhørighet i en vanskelig koronatid.

550
deltakere på
Folkevenn-
aktiviteter

Norsk Folkehjelps samarbeider med LO om prosjektet *Rik på Mangfold – en fagbevegelse for alle*. Det er gjennomført to nettverkssamlinger og flere inspirasjonsforedrag. For å nå kvinner med innvandrerbakgrunn er samarbeidet med Jobbsjansen og introduksjonsprogrammet konsolidert og videreført i 2021. Over 300 kvinner har deltatt på undervisnings- og opplæringsaktiviteter i regi av Norsk Folkehjelp. Flere av deltakerne har gått over til å delta i aktiviteter i lokallagene. 8 mars ble markert digitalt med 120 deltakere. I 2021 ble Norsk Folkehjelps nye kurspakke *Antirasist – fra holdning til handling* – utviklet. Første pilotkurs og lederkurs ble gjennomført, og det er voksende interesse fra lag, fagbevegelse og andre organisasjoner for kurset. Samarbeidsprosjektet *Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken* vokser, og i løpet av 2021 ble etableringen av *DiMe* i Bergen igangsatt.

Mottakstjenesten på Gardermoen har hatt drift hele året, og har assistert 3638 kvote-flyktninger. På grunn av stadige endringer i flytrafikk og smittevernstiltak har tjenesten måttet tilpasse seg kontinuerlig. Aktiviteten var spesielt stor på senhøsten da Norsk Folkehjelps flyktningassistenter bisto norske myndigheter med å ta imot over 700 afghanere som ble evakuert fra Kabul.

3638
kvoteflyktninger
ble møtt av
Norsk Folkehjelps
flyktningassistenter

Solidaritetsungdom

Solidaritetsungdom gjennomførte sine planlagte arrangementer i 2021. Dette inkluderer faste nasjonale arrangementer som Solidaritetskonferansen og årsmøtet. I tillegg ble det gjennomført to nasjonale aksjoner rundt hovedtemaet Antirasisme. Årets solidaritetskonferanse på Utøya ble arrangert på tross av pandemien, og over 60 ungdommer samlet seg for å diskutere politikk og møte engasjerte ungdom fra hele landet.

Markedsarbeid, samarbeid med fagbevegelsen, bedrifter og privatpersoner

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens naturlige samarbeidspartner. Flere forbund fornyet avtalene sine i 2021. Vi har langsiktige samarbeidsavtaler med 13 LO-forbund. En sentral del av samarbeidet med fagbevegelsen, i tillegg til den økonomiske støtten, er å skape solidaritetsengasjement og bidra til politisk påvirkning. Året ble preget av flere hendelser som gjorde inntrykk.

Da situasjonen i Palestina tilspisset seg i mai, med bombing som rammet de sivile i Gaza hardt, gikk Fagforbundet og Norsk Folkehjelp sammen om å offentlig kreve stans i bombingene. Norsk Folkehjelp samlet

inn penger til befolkningen i Gaza, og fagbevegelsen stilte opp og støttet aksjonen med betydelige summer. Etter leirraset på Gjerdrum helt på tampen av 2020 viste fagbevegelsen stor solidaritet i form av flere store og små bevilgninger med til sammen 1 180 000 kroner til vårt beredskapsarbeid. I forbindelse med den tragiske bortgangen til LO-leder Hans-Christian Gabrielsen fikk Norsk Folkehjelp 496 000 kroner i minnegaver til vårt arbeid, og vi er både rørt og takknemlig for alle gavene som blir brukt på formål i Hans-Christians ånd.

Som alltid støttet grasrota i fagbevegelsen, med sine medlemmer, klubber, foreninger og avdelinger, opp om Norsk Folkehjelps årlige 1. mai-aksjon som i 2021 hadde parolen *Stopp ulikheten. Rettferdig fordeling av vaksiner*. Hovedtyngden av inntektene fra denne aksjonen kom fra fagbevegelsen.

Norsk Folkehjelp har siden 2006 vært stolt samarbeidspartner til Coop Norge, og i 2021 ble samarbeidsavtalen fornyet med to år. Coop er vår viktigste bedriftspartner. Gjennom samarbeidet støtter Coop utviklingsarbeidet i Mosambik, Kambodsja og Bolivia, samt utdanning av minehunder.

Tusen takk også til Jotun A/S som er med oss i arbeidet med å rydde landområder for miner og eksplosiver, og til Human-Etisk Forbund for støtten til utviklingsprogrammet i Irak. Begge fornyet sine avtaler med tre år.

Vi setter også enorm pris på våre mange tusen støttespillere. De har bidratt stort til Norsk Folkehjelps arbeid gjennom ulike kampanjer i sosiale og trykte medier, blant annet til nødhjelp for befolkningen i Gaza.

Våre faste månedlige givere, Folkehjelpere, er lojale og svært verdifulle for oss. I 2021 bidro de med om lag 24 millioner kroner. Nytt av året var en rekrutteringskampanje rettet mot våre medlemmer for å bli Folkehjelpere. Andre velger å iblant gi til sine hjertesaker og til ulike katastrofer, eller å støtte arbeidet gjennom kjøp av våre symbolske gaver og årskalender.

En varm takk til alle våre støttespillere for tillit, støtte og engasjement i 2021 – dere viser solidaritet i praksis.

Politisk påvirkning

I løpet av 2021 har Norsk Folkehjelp, i tråd med våre nasjonale og internasjonale målsettinger, utarbeidet posisjoner, innspill, forslag og merknader til en rekke ulike prosesser knyttet til budsjett- og valgprosesser i det offentlige, i politiske partier og til ulike samarbeidspartnere i ideell sektor og i fagbevegelsen.

Formålet har vært å prege de ulike politiske partiene, deres partiprogram og alternative statsbudsjett med Norsk Folkehjelps analyser og løsninger. Flere av disse prosessene har også søkt å inkludere Norsk Folkehjelps medlemmer og tillitsvalgte, og alene eller i samarbeid med ulike aktører, har vår politikk tidvis preget ulike medier.

Norsk Folkehjelp var bredt tilstede ved *Arendalsuka 2021*.

En stor og viktig seier for Norsk Folkehjelp og flere andre frivillige organisasjoner var gjennomslaget for moms-fritak, hvor Norsk Folkehjelp stilte seg bak og støttet kravet fra *Frivillighet Norge*. Norsk Folkehjelps egne politiske saker ble fremmet i mange sammenhenger. Det er etablert verdifulle allianser, og ved en rekke anledninger har vi observert og fått dokumentert at Norsk Folkehjelps politiske posisjoner, vurderinger og forslag enten har blitt, eller er på vei, til å bli vedtatt i norsk politikk.

Foto: Mikael Örtenheim

Foto: Mikael Örtenheim @ortenheimphotography

IV PERSONELL, HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Norsk Folkehjelps ansatte representerte 128,7 årsverk i Norge i 2021, en reduksjon på 2,4 årsverk fra året før. Samtidig er det 10 flere årsverk i utlandet med kontrakt fra Oslo.

Ved utgangen av 2021 hadde Norsk Folkehjelp totalt 250,7 årsverk med kontrakt i Oslo – 128,7 årsverk ved hovedadministrasjonen og regionskontorer, og 122 årsverk i utlandet på kontrakt fra Oslo. I tillegg er det rundt 2300 lokalt ansatte i internasjonale prosjekter. Når det gjelder lokalt ansatte, har vi ikke tilgjengelig statistikk over antall årsverk.

Arbeidssteder	Ansatte	Årsverk
Hovedkontoret	133	118,7
Regionskontor	10	10,00
Internasjonalt	122	122,00
Totalt	265	250,7

Sykefraværet var i 2021 på 5,5 prosent, som er nesten det samme som året før. Sykefraværet for kvinner var 7,7 prosent, mens det for menn var 3,1 prosent.

Vi anser arbeidsmiljøet som godt. Koronapandemien har imidlertid ført til økt bruk av hjemmekontor. Norsk Folkehjelp er oppmerksom på at økt bruk av hjemmekontor kan ha medført utfordringer på det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet. Dette har vært tematikk ift oppfølging av ansatte under pandemien og er noe som vi vil ha fokus på også framover.

Det ble ikke rapportert inn alvorlige hendelser eller ulykker blant ansatte i Norge i løpet av året. Det ble imidlertid rapportert inn fire alvorlige hendelser eller ulykker i landprogrammene, to færre enn året før.

Gjennom samarbeidet med International SOS (ISOS) har Norsk Folkehjelp tilgang til omfattende informasjon og mulighet for opplæring knyttet til helse og sikkerhet ved reiser. Gjennom avtalen får ansatte både ved hovedkontoret og i det enkelte programlandet en bedre og mer oppdatert informasjon og svar på spørsmål og utfordringer knyttet til sikkerhet og helse. ISOS brukes også i forbindelse med utarbeidelse av planer, forberedelse til reiser osv., og støtte dersom uhellet er ute. Tjenesten dekker alle land i verden, og er tilgjengelig 24/7 året rundt.

Norsk Folkehjelp har etablert en omforent HR-policy for våre internasjonale programmer. Den sikrer mest mulig likhet mellom våre programland for å gi likebehandling samt ha gjenkjennbare regler på tvers av landprogrammer. Den bidrar også til å gjøre oppfølgingen fra Oslo lettere.

Arbeidsmiljølovgivningen er svært ulik i de landene Norsk Folkehjelp har program, og HR-policyen sikrer at alle ansatte i Norsk Folkehjelp har grunnleggende rettigheter som blant annet dekker områder som sykdom og foreldrepermisjon. Policyen fastsetter felles prinsipper for lønnspolitikk, med mål om lik lønn for arbeid av lik verdi og for å unngå diskriminering.

V LIKESTILLING OG INKLUDERING

Norsk Folkehjelp arbeider kontinuerlig med å fremme likestilling og inkludering. Dette er tematikk som tas opp både i arbeidsmiljøutvalg, verneombud, HMS arbeidet og i ledergruppen. Likestilling og ønske om å rette opp evt skjevheter i både stillings- og lønnsstrukturen diskuteres blant annet ifm rekruttering både i NFs ledelse og i oppstartsmøter før den enkelte rekruttering. Norsk Folkehjelp har i det pågående strategiarbeidet lagt inn at vi skal starte arbeidet med å etablere en ny inkluderings- og mangfoldspolicy i 2022. Arbeidet vil involvere hele NF og det er forventet at ny policy er klar i 2023.

I Norsk Folkehjelps styre er det ni kvinner og ni menn. I ledergruppa var fordelingen fire kvinner og fem menn, og fra nyttår vil den være fire kvinner og fire menn. Kjønnsfordelingen blant de ansatte er samlet sett 37,7 prosent kvinner og 62,3 prosent menn. Dette er en noe lavere kvinneandel enn året før.

På hovedkontoret var det i 2021 en liten overvekt av kvinner (55,9 %), mens det i utlandet er en klar overvekt av menn (83,6 %).

Blant land- og regionaldirektørene er fordelingen 5 kvinner og 15 menn, og i 57 lederstillinger* totalt i utenlandsprogrammene er det 16 kvinner og 41 menn. Andelen kvinnelige ledere er noe lavere enn i 2020.

* Stillinger med lederansvar som er medlem av Country Management Team (CMT), det vil si ledergruppene internasjonalt.

Lederstillinger internasjonalt	Kvinner	Menn	Totalt
Regional and Country Directors	5	15	20
Programme Manager	5	10	15
Deputy Programme Manager	1		1
Finance Manager	3	6	9
Logistics and Security Managers		7	7
Project Manager	2	3	5
Totalt	16	41	57

Likelønn

Norsk Folkehjelp praktiserer ikke individuell lønnsfastsetting eller individuelle lønnsforhandlinger. Med unntak av generalsekretæren og avdelingslederne er alle stillinger pr. 31.12.2021 innplassert i tråd med Landsoverenskomsten AAF-HK, lokal lønnspolitikk og den tilhørende lønnsplanen. Innplassering i lønnsplanen er basert på stillingsbeskrivelser.

Lønnsplanen har fra og med 2020 fem grupper. Alle stillinger plasseres i lønnsgruppe etter stillingens kompleksitet og behovet for vurdering, planlegging, arbeidsledelse og selvstendighet. Ansiennitetsopprykk skjer i tråd med fastsatte ansiennitetsstiger og kriteriene i lønnspolitikken.

Gjennomsnittslønn i Norge per lønnsgruppe

Lønnsgruppe	Kvinner		Menn		Alle		Kvinnerns lønn i % av menns lønn
	Snittlønn	Antall	Snittlønn	Antall	Snittlønn	Antall	
1	459 876		454 500		456 292		101,2 %
2	583 327		584 847		583 889		99,7 %
3	688 544		671 794		682 961		102,5 %
4	738 119		741 044		739 582		99,6 %
5	906 674		839 622		861 973		108,0 %
M	622 034		616 794		619 176		100,8 %
Ansatte i Norge	609 809	80	616 816	63	612 896	143	98,9 %

* Vi har valgt å fjerne antall kvinner og menn i oversikten av personverngrunner siden det i flere stillingskategorier er så få ansatte at det er mulig å indentifisere enkeltansatte.

* I en overgangsperiode har vi enkelte stillinger som er manuelt innplassert.

For stillinger i internasjonale programmer er lønnsfastsettingen basert på stillingsbeskrivelser og lokal lønnspolitikk for internasjonale stillinger. Det er stillingen som innplasseres, uavhengig av stillingsinnehaver, og det praktiseres verken lønnsansiennitet eller foretaksansiennitet i disse stillingene. Alle stillinger og innplasseringer tas normalt opp til gjennomgang og vurdering én gang pr. år. Lønnsgrupper er pr. 31.12.2021 ikke implementert internasjonalt, og snittlønn oppgis derfor kun pr. kjønn.

Gjennomsnittslønn internasjonalt pr. kjønn

	Kvinner		Menn		Alle		Kvinnerns lønn i % av menns lønn
	Snittlønn	Antall	Snittlønn	Antall	Snittlønn	Antall	
Ansatte int.	562 832	20	548 048	102	550 472	122	102,7 %

Deltidsbruk i Norge

Det gjøres noe bruk av deltidsstillinger i Norge, mens det internasjonalt ikke er praktisk mulig med deltidsstillinger.

Stillingsandel	Antall kvinner	Antall menn	Antall totalt
Heltid	68	51	119
Deltid	9	4	13
Timelønnet	3	8	11
Ansatte i Norge	80	63	143

Andelen heltidsansatte er 83,2 %, og andelen deltidsansatte er 16,8 %, hvorav 7,7 % er timelønnet.

Deltidsbruken har slik bakgrunn:

- 8 ansatte arbeider deltid med bakgrunn i alder, helse, familie-/omsorgssituasjon eller samtidige studier.
- 5 stillinger har vært deltidsstillinger fra starten av ansettelsen, og er knyttet til prosjektfinansiering og/eller driftsavtaler med eksterne parter.

Alderssammensetning og mangfold

Organisasjonens personalpolitikk skal sikre like rettigheter og muligheter for alle uavhengig av kjønn, alder, etnisitet og funksjonshemming. Dette ivaretas gjennom rekrutteringsprosessene samt i daglig personaladministrasjon og -oppfølging i Norsk Folkehjelp.

Aldersmessig har bemanningen et spenn fra 22 til 72 år, med hovedtyngden i aldersgruppen 40–49 år. Gjennomsnittsalderen samlet sett er 47 år, og det er liten variasjon mellom ansatte i Norge og ansatte internasjonalt.

Oversikt nasjonalitet blant ansatte i 2021

- 45 nasjonaliteter totalt, inkl. norske statsborgere.
- 197 ansatte fra 17 land i EU/EØS, Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand (74,3 %).
- 68 ansatte fra 28 andre land (25,7 %).
- På hovedkontoret (inkl. regionskontorene) hadde 21 av 143 ansatte bakgrunn fra land utenfor Norge (14,7 %), hvorav 10 ansatte fra land utenfor EU/EØS, Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand (7,0 %).
- I virksomheten internasjonalt var 39 ulike nasjonaliteter representert, hvorav 11 var norske statsborgere (9,0 %).

Tallene for 2020

- 42 forskjellige nasjonaliteter totalt, inkl. norske statsborgere.
- 207 ansatte fra 16 land i EU/EØS, Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand (78,1 %).
- 58 ansatte fra 26 andre land (21,9 %).
- På hovedkontoret (inkl. regionskontorene) hadde 21 ansatte av 153 bakgrunn fra land utenfor Norge (13,7 %), hvorav 8 ansatte fra land utenfor EU/EØS, Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand (5,2 %).
- I virksomheten internasjonalt var 37 ulike nasjonaliteter representert, hvorav 13 var norske statsborgere (11,6 %).

Det er en liten økning i andelen ansatte fra land utenom EU/EØS, Storbritannia, USA, Canada, Australia og New Zealand, og antallet nasjonaliteter representert samlet sett er også økt noe fra fjoråret. Andelen norske statsborgere i den internasjonale virksomheten reduseres stadig noe.

Foto: Julie Strand Offerdal

Foto: Jo Straube

Foto: Mikael Örtengheim

Foto: Mohammed Zaanoun

Foto: Baneservice/Stein Bjørge

Foto: Marius Nâden

Foto: Tommy Aislun

Foto: Mikael Östenheim @ortenheimphotography

Foto: Ida Krokstær

VI DET YTRE MILJØET

Bærekraft

I 2021 har vi fortsatt å styrke våre miljøforpliktelser. I 2020 ble Norsk Folkehjelp miljøsertifisert og i 2021 har vi konsentrert oppmerksomheten om å fortsette innsamling og overvåkning av data for å kartlegge vårt klima- og miljøavtrykk ved hovedkontoret i Oslo. I tillegg har vi startet arbeidet med å utvikle kartleggingsverktøy for vår internasjonale programvirksomhet. Dette er et viktig og stort arbeid, som gir oss mulighet til å sette inn tiltak for å redusere utslipp og forbedre vår miljøpåvirkning der de fungerer best. Slik bidrar vi også til å bedre livsvaliteten for de menneskene vi jobber med og for, og til å utvikle Norsk Folkehjelp i en mer bærekraftig retning.

Målsetning

Vår målsetting er å redusere vår negative og øke vår positive påvirkning på klima og miljø i alle land der vi er til stede. Dette betyr at vi skal redusere vårt klimagassutslipp og bidrag til lokal forurensning av jord, vann og luft, og hindre potensiell negativ påvirkning på nedbryting av natur og naturressurser. Vi skal også analysere og forstå hvordan klimaendringer og miljødeleggelser påvirker de menneskene vi jobber med og for, og arbeide ut i fra disse analysene.

Hva vi har gjort

I 2021 har vi gjort tiltak både i Norge og i andre land, og vi har økt våre forpliktelser når det gjelder klima og miljø. Innenfor humanitær mine- og eksplosivrydding har vi utviklet nye prosedyrer som skal ta økt hensyn til miljøet. Her legges det føringer som skal bidra til at våre mineryddingsoperasjoner har økt fokus på alt fra avfallssortering til bruk av metoder som ikke forringer naturen. Slik kan vi overlevere land til befolkningen som ikke bare er fri for landminer og klasevåpen, men som også er bærekraftig i det lange løp. Arbeidet med bedre kartleggingsverktøy i 2021 vil også resultere i økt tilgang på data og informasjon fra våre internasjonale aktiviteter som nå skal bearbeides og analyseres. Dette vil gi oss et mer helhetlig inntrykk av organisasjonens globale klima- og miljøavtrykk.

I 2021 begynte våre medlemmer en storstilt prosess fram mot landsmøtet i 2023. Klimaendringer og -tilpasning samt nye satsingsområder blir nå diskutert bredt i alle lokale lag i hele Norge. I tillegg til dette signerte Norsk Folkehjelp Den internasjonale Røde Kors-komiteens klima- og miljøpakt i 2021, i likhet med 232 andre organisasjoner og aktører. Sammen med vår egen klima- og miljøpolicy legger dette nødvendig press på oss som organisasjon. I 2022 blir det vår oppgave å dele tiltak og målsettinger med de øvrige underskriverne.

Miljøfyrtårn

Som en miljøsertifisert organisasjon er en av våre forpliktelser at vi fører årlig klimaregnskap for vårt hovedkontor i Oslo. I 2021 tilsvarte vårt klimaavtrykk 777,08 tonn karbondioksid (CO²). Det er særlig reisevirksomhet med fly som gir utslag, men også strømforbruk og vår evne til å redusere avfall spiller inn.

Til sammenligning har en gjennomsnittlig statsborger i Norge et årlig klimaavtrykk på 11,1 tonn CO².¹ Vi kan derfor hevde at Norsk Folkehjelps hovedkontor tilsvarer de forbruksbaserte klimagassutslippene til 70 mennesker i Norge. Det norske forbruket er for øvrig høyt. Sammenligner vi oss med det globale gjennomsnittet på 4,5 tonn CO₂ pr. individ årlig, hadde Norsk Folkehjelps hovedkontor et klimagassutslipp i 2021 tilsvarende 172 mennesker et helt år. Skal vi nå målet om å stanse global oppvarming på 1,5 grader må for øvrig det globale klimaavtrykket ned til 2,5 tonn CO² årlig pr. individ,² altså en mer enn firedoblet reduksjon i utslipp.

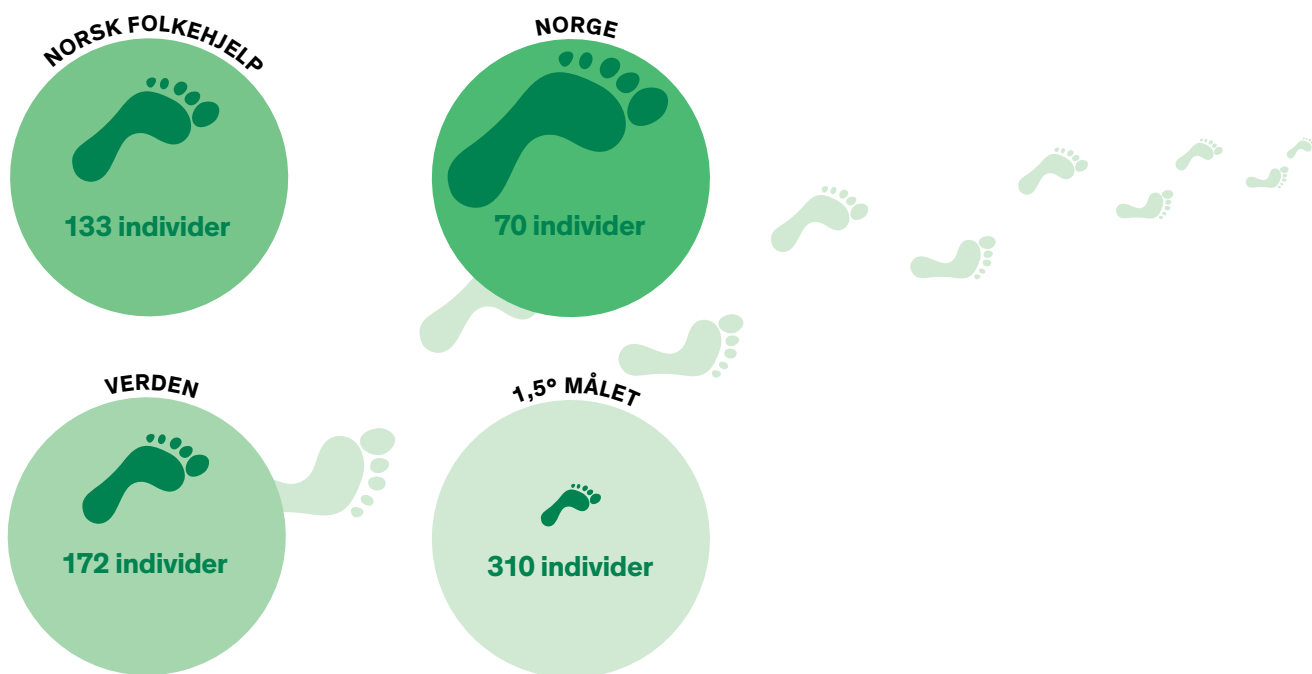
I 2021 ser vi at vårt klimaavtrykk er redusert med 42 prosent siden 2019, men det har økt med 28 prosent sammenlignet med 2020. Dette er ikke overraskende. 2019 er det vi anser som forrige «normalår» for oss, altså tiden før den globale koronapandemien. Med flere lettelsener i reiserestriksjoner samt gjenåpning av vanlig kontordrift, øker utslippene igjen. Spørsmålet blir om vi klarer å beholde en vedvarende utslippsreduksjon i forhold til 2019 også i tida framover. Det er vår målsetting.

¹ *Framtiden i våre hender*

² *Anja Bakken Riise: Mitt klimaregnskap*

Klimaavtrykk i Norsk Folkehjelp 2021:

777,08 tonn CO²

Les mer:

[Les Norsk Folkehjelps klima- og miljøpolicy her](#)

[Les mer om Røde-Kors bevegelsens klima- og miljøpakt og våre forpliktelser her](#)

[Les hele Norsk Folkehjelps miljørapport for 2021 her](#)

VII **ETISKE STANDARDER FOR INNKJØP, INVESTERINGER OG MARKEDSARBEID**

Norsk Folkehjelp er medlem av Etisk Handel Norge, og innførte i 2013 egne etiske standarder for innkjøp, investering og markedsarbeid i organisasjonen.

Vi ønsker å bidra aktivt til et mer ansvarlig arbeidsliv og ivaretagelse av menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljøhensyn i våre operasjoner i hele organisasjonen. I tillegg til Norsk Folkehjelps egne etiske prinsipper, forventninger fra Etisk Handel Norge og universelle menneskerettigheter, tar standardene opp i seg elementer fra retningslinjer fra OECD, ILO og FN. De etiske standardene er i bruk globalt i våre programmer, og veiledning gis også til våre nasjonale lag og medlemmer ved behov.

Norsk Folkehjelps etiske standard for innkjøp, investering og markedsarbeid ligger publisert på våre hjemmesider. Skriftlig aksept av etiske standarder i anbudsrunder er et typisk virkemiddel vi benytter for å sikre økt bevissthet på dette området. Hvis leverandører ikke jobber i tråd med våre forventninger, forsøker vi å påvirke positivt for å få til varige endringer. Hvis lengre tids dialog ikke gir resultater, vil vi normalt avslutte kontraktsforholdet.

Norsk Folkehjelp jobber også med rettighetsbaserte prosjekter i mange land, og rapporterer årlig åpent på sine aktiviteter og planer til Etisk Handel Norge. Disse rapportene deles med styret og ligger lett tilgjengelig på våre nettsider www.folkehjelp.no.

VIII ANTIKORRUPSJON

Bekjempelse av korrupsjon i bistandsbransjen står høyt på dagsordenen i det norske bistandsmiljøet – også i Norsk Folkehjelp. I 2021 fortsatte vi arbeidet med målrettet innsats i vårt arbeid mot korrupsjon.

Temaet korrupsjon er høyt på agendaen i Norsk Folkehjelp, noe som har bidratt til økt debatt og utveksling av erfaringer om hvordan vi best kan forebygge og behandle slike saker, både ved hovedkontoret og ute i landprogrammene. Norsk bistandspolitikk har et tydelig standpunkt som støtter dette arbeidet.

Norsk Folkehjelp hadde i 2021 inntekter på 1 096 millioner kroner. Vi arbeider med langsiktig utvikling og humanitært arbeid sammen med lokale partnere over hele verden, og vi er en av verdens største organisasjoner innenfor humanitær nedrustning. De fleste av landene hvor vi er til stede, har en svært høy korrupsjonsrisiko ifølge Transparency Internationals Corruption Perceptions Index (CPI).

Full åpenhet

Norsk Folkehjelp praktiserer nulltoleranse for alle former for korrupsjon. Vi erkjenner problemene, men aksepterer dem ikke. Vi arbeider for en enhetlig holdning til korrupsjon i hele organisasjonen, og etterstreber full åpenhet om både antikorrupsjonsarbeidet vårt og eventuelle avdekkinger av korrupsjon.

Korrupsjon og maktmisbruk forhindrer effektiv bruk av nasjonale ressurser, hemmer økonomisk vekst og bidrar til urettferdig ressursfordeling i samfunnet. Utbredt korrupsjon er også en indikator på dårlig styresett og en barriere for et lands demokratiske utvikling.

Det finnes ingen enkel forklaring på hvorfor korrupsjon oppstår. Ofte legger mangelfulle systemer eller kultur til rette for korrupt atferd, og svært ofte vil fattigdom og lave lønninger være noe som påvirker denne atferden.

Policy mot korrupsjon

Korrupsjon kan komme til uttrykk på mange vis, men vil alltid være tett knyttet til illojal atferd og kriminalitet. Korrupsjon er derfor et tabubelagt tema, og det krever både mot og kunnskap å erkjenne at dette er et problem som også finnes hos oss. Vi har i løpet av 2021 fortsatt arbeidet med en kontinuerlig oppdatering av våre prosesser mot korrupsjon, samt fortsatt forbedring av varslingsrutiner og -systemer for dette.

Norsk Folkehjelps antikorrupsjonspolicy innebærer at hovedkontoret i Oslo har et system for å ta imot og håndtere varslinger om uønskede handlinger og situasjoner, uansett hvor i organisasjonen disse måtte oppstå. I tillegg ønsker vi å inkludere vurdering av korrupsjonsrisiko i relevante verktøy og prosesser, både i administrasjonen og i vårt prosjektarbeid nasjonalt og globalt. Norsk Folkehjelp har en rapporteringsfunksjon for alle hendelser som kan innebære avvik, en såkalt «Incident reporting».

Ansvar for å melde inn hendelser ligger hos den enkelte ute i landprogrammene, i Norge og globalt, med rapportering til hovedkontoret. Rapporteringssystemet favner bredt og inkluderer saker som ligger i en gråsonen når det gjelder definisjonen av korrupsjon. Systemet er med på å skape større eierskap til antikorrupsjonsarbeidet ute i landprogrammene, i tillegg til at det blir lettere å fange opp saker som i utgangspunktet ikke vurderes som avvik fra akseptable rutiner og hendelser.

Informasjon til partnere

Gjennom kontraktsgjennomganger og kapasitetsvurderinger sikrer Norsk Folkehjelp at alle våre partnere etablerer tilstrekkelige retningslinjer og prosedyrer for antikorrupsjon. Vi foretar vurderinger av våre partners forvaltnings- og kontrollrutiner, og kommuniserer tydelig vår egen nulltoleranse. Samtidig erkjenner vi at mange samarbeidspartnere mangler nødvendig kapasitet for å håndtere disse utfordringene. Der vi oppdager at dette er tilfelle, vil vi enten legge slik opplæring som del av samarbeidet, eller tilby partnere ekstern støtte på området.

Hendelser i 2021

I 2021 har Norsk Folkehjelp gjennomgått 25 konkrete tilfeller der det har oppstått mistanke om korrupsjon eller korrupt atferd. Alle sakene ble etterforsket internt. Alle saker blir normalt rutinemessig informert til donor. De aller fleste av disse sakene har hatt liten eller ingen økonomisk konsekvens. Saker som har vært store eller som har interesse, gjelder det:

- Fire saker ble undersøkt i Sør-Sudan. I to saker ble det oppdaget at partner vekslet valuta til annen kurs enn offisiell vekslingskurs, og kursdifferansen ble tatt for egen vinning. Handlingen skjedde på tross av at alle våre partnere var informert om kravet om at all valutaveksling skal gjøres i nasjonalbanken. Den tredje saken gjaldt tyveri av kontantkasse hos partner. Stjålet beløp er rutinemessig krevd tilbakebetalt. Den siste saken gjelder mottatt varslings om at tolv samarbeidspartnere ikke har blitt betalt. Våre undersøkelser viste at dette var en grunnløs varslings.
- I forbindelse med at en sak som ble undersøkt i Rwanda, ble vi gjort kjent med rykter om at flere partnere ikke følger avtalte innkjøpsrutiner. Saken undersøkes fremdeles.
- En annen sak gjaldt varslings om brudd på innkjøpsrutiner hos en partner i Palestina. Prisen ble satt høyere enn markedspris for å skaffe seg såkalt 'kick back' fra leverandøren. Våre undersøkelser bekreftet forsøk på ovenfor nevnte forhold, og samarbeidet med partner er rutinemessig avsluttet.
- Tre saker ble undersøkt i Irak. Den første gjaldt mottatt varsel om at vi favoriserer leverandører. Varsleren ble kontaktet for ytterligere informasjon uten at det ble gitt. Våre undersøkelser påviste ikke at det drives favorisering av leverandører. Den andre saken gjaldt varsel om at lederen hos partner drev såkalt 'dobbel dipping'. Det foregår på den måten at to eller flere donorer blir belastet for samme kostnad. I tillegg ble det varslet om forfalskning av dokumenter, lønn til slektninger mv. Denne saken undersøkes fortsatt. Den tredje saken gjaldt en mulig 'conflict of interest' hos partner, men det viste seg å ikke være tilfelle.
- Fire saker ble undersøkt i Syria, hvorav en sak gjaldt mulig 'dobbel dipping' av lønn hos partner. Forholdet ble bekreftet, og vi har rutinemessig stanset vårt samarbeid med denne partneren. Den andre saken gjaldt varsel om mulig favorisering av leverandører ved innkjøp. Denne saken undersøkes fortsatt. Den tredje saken gjaldt varsel om at partner mottok 'kick back' fra leverandører, belastet høyere lønn enn det ansatte fikk utbetalt, samt at en ansatt tok kommisjon ved utbetaling av midler. I samråd med vår donor ble det gjort en spesialrevisjon av forholdene det ble varslet om av et eksternt revisjonsfirma. Rapporten bekreftet ikke alle varslene, men det ble avdekket svakheter på visse områder som partner vil arbeide for å korrigere. Inntil videre er samarbeidet med partner satt på vent.

IX FRAMTIDSUTSIKTER OG OPERASJONELL RISIKO

Framtidsutsikter

Humanitær mine- og eksplosivrydding

Til tross for den globale pandemien hadde Norsk Folkehjelp stor aktivitet i 2021. Pandemien vil fortsatt kunne prege verden de neste årene, men forhåpentligvis i stadig mindre grad. Særlig internasjonale møter har blitt utsatt, og risikerer fortsatt å bli det i 2022. Dette innarbeider vi i planer og scenariotenkning. Vi går imidlertid offensivt til verks, og skal reise til de internasjonale programmene våre og delta og påvirke der vi kan.

Forholdet mellom miljø, klima og konflikt er et område som vil få økt betydning for arbeidet vårt i årene framover. Vi planlegger å styrke arbeidet vårt for å gjøre eget arbeid grønnere, bidra til økt forståelse for konsekvensene våpen og konflikt har på miljøet, og vise hvordan klimaendringer påvirker både arbeidet vi gjør og konfliktene vi observerer.

Vi arbeider langsiktig for å sikre donorinteresse og fortsatt oppmerksomhet rundt minearbeidet. Vi jobber strategisk med å bevare den store interessen for dette livsviktige arbeidet.

I vår planlegging tar vi alltid høyde for endringer eller innskrenkninger av driften. Dette har i høyeste grad blitt en realitet under den globale pandemien som fremdeles pågår. Men vi kan ikke redusere eller svekke kvaliteten på arbeidet eller ansvarligheten overfor de menneskene Norsk Folkehjelp jobber med, eller er ansatt hos oss.

Omdømmetap er en annen potensiell risiko for vårt arbeid. Vi er avhengig av at menneskene vi jobber med og for, donorene som støtter oss i dette arbeidet, og samfunnet generelt har høy tillit til vår profesjonalitet og integritet. Det er svært viktig at Norsk Folkehjelp lever opp til høye internasjonale standarder for å opprettholde vår sterke posisjon som en av verdens ledende humanitære mineryddingsorganisasjoner. Det innebærer at vi må fortsette å tenke nytt, tilpasse oss trender og være tro mot våre verdier og vårt oppdrag.

Utvikling og humanitært samarbeid

Gjennom hele pandemien har vi erfart at endringsteorien som ligger til grunn for vårt sivilsamfunnsarbeid har vist seg å være veldig relevant. Mange steder har sivilsamfunnet vært viktigere enn noen gang, både ved at de kompenserer for manglende respons fra myndighetene, og at våre partnere har engasjert seg i spesielle utfordringer som rammet deres lokalsamfunn og gruppene de representerer. Pandemien har også medført nye måter å jobbe på, og flere av våre partnere rapporterer at de på digitale plattformer faktisk har nådd flere enn forventet.

Med pandemien har betydningen av å jobbe for å redusere ulikhet fått en større rolle i bistandsdebatten både i Norge og internasjonalt. Tilsvarende presser det seg også fram en større aksept for at mer drastiske grep må til for å løfte lokale aktørers rolle i humanitær respons, noe som bidrar til at Norsk Folkehjelp har fått større rom både til å påvirke og få støtte til for våre prosjekter.

Innenlands

I 2022 vil vi konsentrere innsatsen om å bidra til vekst og utvikling i medlemsorganisasjonen. De overordnede prioriteringene vedtatt på landsmøtet i 2019, og vår felles nasjonale strategi, viser vei for våre fokusområder.

Redningstjenesten venter et fortsatt stabilt høyt antall aksjoner i årene som kommer, blant annet på grunn av flere hendelser knyttet til klimaendringer. I en stadig mer utfordrende redningshverdag er det viktig å bygge kompetanse og ferdigheter hos våre frivillige gjennom god og oppdatert opplæring, treningskultur og riktig utstyr. Under pandemien har vi også sett hvor viktig frivilligheten er som støtte til det offentlige under større kriser, og vi forventer et større fokus på frivillig helseberedskap framover.

Det er økende interesse blant egne medlemmer, fagbevegelse og samarbeidspartnere for arbeidet med likestilling, antirasisme, mangfold og inkludering og internasjonal solidaritet. Å styrke den frivillige innsatsen til våre medlemmer, og sikre organisatorisk utvikling for å gjøre driften av frivilligheten enklere og mer robust, er også blant våre viktigste målsettinger.

Markedsarbeid

Private givere

Vi er avhengig av våre engasjerte og lojale støttespillere, og skal fortsette med å knytte til oss flere langsiktige givere til vårt arbeid. I 2021 har vi videre utvidet bruken av analyser for å styrke relasjonene ytterligere gjennom sosiale medier og mer tradisjonelle kanaler. Analysearbeidet er en forutsetning for å bli bedre kjent med våre eksisterende givere, og gir oss muligheten til å gi tilpasset informasjon og skape engasjement i foretrukne kanaler. Analysene gir oss også et bedre grunnlag for å nå ut til nye potensielle støttespillere. Vårt mål som humanitær organisasjon er å bruke ressursene effektivt, slik at mest mulig av innsamlet beløp går direkte til formålet. Vår ambisjon er å være relevante og synlige for givere som ønsker å støtte oss og gi uttrykk for sitt engasjement.

Fagbevegelsen

Samarbeidet med fagbevegelsen er styrket de siste årene og vil bli like høyt prioritert i tida framover. I avtaler som inngås med fagforbundene blir det lagt vekt på politisk samarbeid i enkeltsaker, utvikling av et organisatorisk samarbeid som ambassadørkorpsene er gode eksempler på og økonomisk støtte til Norsk Folkehjelps prosjekter. Alt ligger godt til rette for å styrke det politiske og organisatoriske samarbeidet ytterligere.

Bedrifter

Vi skal fortsette å ivareta og utvikle forholdet til våre bedriftssamarbeidspartnere. Samtidig er det viktig å nå ut til nye bedriftspartnere for å bidra til økt innsats i våre landprogrammer, det være seg rydding av miner, utviklingsarbeid eller utdanning av minehunder. I dette arbeidet er vår nye digitale strategi en viktig brikke. I tida framover vil vi konsentrere oss om å inngå partneravtaler som støtter vårt arbeid for å bidra til oppfyllelse av FNs bærekraftsmål gjennom mindre ulikhet, mer trygghet og fred fremfor krig.

Risiko

Styret følger løpende den økonomiske utviklingen, og vektlegger at organisasjonen har betryggende styrings og rapporteringssystemer. Det er utviklet gode styringssystemer for oppfølging av budsjett og kvartalsmessige prognoser. Disse er under kontinuerlig forbedring. Intern kontroll har høy prioritet fra styrets side, og følges opp gjennom administrasjonen.

Compliance

Norsk Folkehjelp har i løpet av året arbeidet videre med å styrke compliance-arbeidet både på hovedkontoret og i våre internasjonale programmer. Arbeidet har vært konsentrert om å sikre at Norsk Folkehjelp jobber i tråd med internasjonale krav og reguleringer, både fra myndigheter og donorer, ved gjennomføring av prosedyrer og rutiner på det internasjonale sanksjonsregelverket knyttet til blant annet anti-terror reguleringer som trådte i kraft på slutten av 2019.

I løpet av året har Norsk Folkehjelps Compliance Officer arbeidet tett sammen med avdelingene for å utarbeide nye prosedyrer som sikrer at organisasjonen etterlever de krevende forpliktelsene. I tillegg har vi en compliance-side på intranett for å gjøre informasjon om screening og sanksjoner lett tilgjengelig.

Sanksjonsbildet endrer seg raskt, og stadig nye, mer restriktive sanksjoner blir vedtatt for de områdene vi arbeider i. Sanksjonene får konsekvenser for gjennomføring av de lokale programmene, men også for overføringer av midler til utlandet der bankene nå stiller strengere krav til informasjon og dokumentasjon av bruken av midlene.

Det er for Norsk Folkehjelp tydelig at de strenge kravene fra eksterne parter kommer til å vedvare og bli enda mer krevende for organisasjonen i framtida. I 2021 opplevde vi eksempelvis lengre perioder hvor vår adgang til å gjøre kritiske overføringer i dollar til våre utsatte programland ble stoppet fordi utenlandske banker vurderte risikoen forbundet med dette for høy til at overføringene kunne gjennomføres. For å minimere risikoen for lov- og kontraktsbrudd fortsetter arbeidet med å oppfylle eksterne krav samt å videreutvikle gode rutiner og prosedyrer i det kommende året.

Operasjonell risiko

Humanitær eksplosivrydding

Humanitær eksplosivrydding er forbundet med høy risiko. Virksomheten vår er regulert av internasjonale standarder og er derfor målbar, med tanke på både sikkerhet og effektivitet.

Vi driver humanitært arbeid og samarbeider med partnerorganisasjoner i områder som er preget av krig og stor uro. Vi har gode planer og standarder, slik at alle våre operasjoner skal være så trygge som mulig, og vårt mål er å gjøre disse enda sikrere i møte med eksterne trusler, som en pandemi eller andre natur- eller menneskeskapte katastrofer.

For vårt internasjonale arbeid er det også risiko forbundet med nye og strengere donorkrav som medfører tettere oppfølging fra donorer og granskning fra medier og interessegrupper. Finansiell risiko eksisterer også der det enten er vanskelig å overføre penger, eller at slike overføringer er forbundet med så strenge regler og ofte sanksjoner som gjør at banker ikke vil samarbeide med Norsk Folkehjelp. Å operere i konfliktområder innebærer omdømmerisiko der parter i konflikten eller deres interessegrupper kan anklage Norsk Folkehjelp for å prioritere feil ut ifra deres interesser. Gode systemer – inkludert for trygg varsling av uregelmessigheter, god kommunikasjon med hovedkontoret og tett oppfølging er med på å begrense operasjonell risiko.

Utvikling og humanitært samarbeid

Aldri før har det vært så risikabelt å være en sosial aktivist, og spesielt hardt går dette ut over menneskerettighets- og miljø/klimaforkjempere. I 2022 vil Norsk Folkehjelp styrke sin kompetanse og evne til å støtte partnere i deres sikkerhetsutfordringer. Vi vil utvikle en mer systematisk tilnærming til partnersikkerhet, spesielt når det gjelder digital sikkerhet som har blitt ytterligere aktualisert de siste årene.

Foto: Mohammed Zaanoun

Vår tilstedeværelse i land i krig og konflikt gjør ofte at programmer rammes av anti-terrorismelovgivning, sanksjonsregimer og strenge donorkrav. Norsk Folkehjelp jobbet i 2021 intenst med å få på plass alternative løsninger som nå er i bruk i flere land, men dette vil fortsatt være utfordringer i land som Syria og Myanmar.

Pandemien vil fortsatt bidra til at reising forbindes med en viss risiko. I begynnelsen av året ser det ut til at den direkte helserisikoen for fullvaksinerte er redusert betraktelig, men faren for nye mutasjoner vil være til stede. Den mest sannsynlige risikoen er forbundet med forsinkelser på grunn av restriksjoner og eventuelle krav om karantene og isolasjon ved positive tester. Mange av våre ansatte jobber i og reiser til land som i tillegg preges av konflikt, sosial uro og høy kriminalitet, og vi fortsetter utrulling av vår sikkerhetstrening i 2022.

Innenlands

Norsk Folkehjelp møter ofte mennesker i sårbare situasjoner. Det er viktig at organisasjoner til enhver tid har gode rutiner for å sikre en trygg frivillighet. Vi kontaktes av mange personer som ønsker å være aktive hos oss. Vi vet at frivilligheten også kan tiltrekke seg mennesker som ønsker å utnytte folk i sårbare situasjoner. Øvrig operasjonell risiko er medieoppmerksomhet dersom aktiviteter i regi av Norsk Folkehjelp ikke holder den kvaliteten den skal. Norsk Folkehjelp har gode rutiner for opplæring, forebygging og håndtering dersom det oppstår slike saker.

Finansiell risiko

Norsk Folkehjelp har som strategi å ta minst mulig finansiell risiko. Organisasjonen har interne prosedyrer for fordeling av agio mot de ulike prosjektene. Som et ledd i å redusere valutarisiko, blir donormidler holdt i donors valuta inntil det skjer overføring til våre landprogram. Kontrakter med Norsk Folkehjelps lokale partnere i det internasjonale utviklingssamarbeidet har klausuler for å hindre valutarisiko. Norsk Folkehjelp har ingen lån til eksterne kreditorer, og har kun en meget liten eksponering i aksjemarkedet.

Oslo, 10.6.2022

Amalie Hilde Tofte
Sentralstyreleder

Liv Nesse
1. nestleder

Stine Elisabeth Antonsen
2. nestleder

Stein Guldbrandsen
Fagforbundet

Vegard Grøslie Wennesland
Fellesforbundet

Mindi Kvisvik
Fellesorganisasjonen

Torulf Mikkelsen
NF Hammerfest

Lene Klatten Vikan
NF Bergen

Elisabeth Wickstrøm Åkredalen
NF Horten

Geir Nilsen
NF Moelv og omegn

Øystein Valen
NF Strand og Forsand

Walfred Andersson
NF Malm

Magnhild Sofie Otnes
Ansattes representant

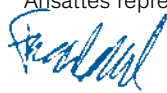
Jane Filseth Andersen
Ansattes representant

Jorge Dahl
Samfunnspolitisk utvalg

Ammal A. Haj
Solidaritetsungdom

Fredrik Munkvold
Sanitetsungdom

Vegard Eidissen Lindbæk
Sentralt Sanitetsutvalg

Henriette Killi Westhrin
Generalsekretær